

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.026.09

**Inventaris van het archief van prof. mr.
B.D.H. Tellegen [levensjaren 1823-1885],
(1797) 1838-1885 (1891); A.O.M. Tellegen,
1881-1939**

Versie: 03-12-2024

H.A. Telgt

Nationaal Archief, Den Haag 1969

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	9
Inhoud en structuur van het archief.....	10
Inhoud.....	10
Verantwoording van de bewerking.....	10
Verwant materiaal.....	11
Beschikbaarheid van kopieën.....	11
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	13
I. Papieren van B.D.H. Tellegen.....	13
A. Stukken betreffende zijn loopbaan.....	13
1. Rechterlijke functies.....	13
2. Secretaris van de Kamer van Koophandel.....	14
3. Hoogleraarschap te Groningen en Leiden.....	15
4. Politieke activiteiten.....	18
a. Lid van de Provinciale Staten van Groningen.....	18
b. Lid van de commissie tot herziening der Grondwet.....	19
c. Overige bemoeiingen.....	20
B. Stukken van persoonlijke aard.....	21
C. Publikaties en briefwisseling.....	23
1. Publikaties.....	23
2. Briefwisseling.....	29
II. Papieren van A.O.M. Tellegen.....	31
III. Stukken waarvan het verband met het archief niet is gebleken.....	33
IV. Aanvulling 1994.....	34
1. Bernardus Dominicus Hubertus Tellegen (1823-1885).....	34
2. Johanna Sepina Boldewina Adriana Tellegen-van Ittersum (1831-1910).....	34
3. Antonius Otto Hermannus Tellegen (1856-1920).....	35
4. Cornelia Johanna Tellegen (1861-1935).....	35
5. Bernardus Tellegen (1866-1929).....	36

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 192 Tellegen

Periodisering:

archiefvorming: 1838-1939

oudste stuk - jongste stuk: 1797-1939

Archiefbloknnummer:

C22286

Omvang:

185 inventarisnummer(s) ; 1,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte stukken, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Tellegen, prof.mr. Bernardus Dominicus Hubertus (1823-1885)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Mr. Bernardus Dominicus Hubertus Tellegen (1823-1885) was o.a. advocaat en hoogleraar te Groningen in het staats- en volkenrecht, de staatshuishoudkunde en de statistieken. In de loop der jaren verschenen veel artikelen, brochures en enkele boeken van zijn hand. Ook was hij lid van Provinciale Staten van Groningen en lid van de staatscommissie tot herziening der Grondwet. Het archief bevat correspondentie, stukken betreffende zijn diverse functies en stukken afkomstig van overige familieleden.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 192 Tellegen, nummer toegang 2.21.026.09, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Tellegen, B.D.H., 2.21.026.09, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Bernardus Dominicus Hubertus Tellegen werd op 26 augustus 1823 te Groningen geboren als zoon van dr. Antonius Otto Hermannus Tellegen en Vrouwe Cornelia Johanna Cremers.

De vader had te Groningen, waar hij zich na zijn studie gevestigd had, een zeer uitgebreide geneeskundige praktijk en stond bij zijn medeburgers in hoog aanzien.

Bernardus was nauwelijks zeven jaar toen zijn vader stierf. Vóór de academische studies genoot hij zijn opleiding aan de toenmalige Latijnse school te Groningen. Hij had grote belangstelling voor klassieke werken en zijn geliefkoosde schrijvers waren Goethe en Shakespeare. Bij het verlaten van de Latijnse school hield hij een oratie over Tiberius Gracchus en zijn liefde voor de klassieken bleek wel daaruit, dat hij alvorens de rechtenstudie aan te vangen aan de Hogeschool te Groningen, eerst het kandidaatsexamen in de letteren behaalde.

Op de Hogeschool deed hij zich kennen als een ijverig student die naast zijn studie ook veel deed in de studentenvereniging. Nadat hij het doctoraal examen in de rechten had afgelegd, viel hem het voorrecht te beurt om nog een jaar aan een andere akademie te kunnen doorbrengen. Op advies van zijn leermeester Star Numan koos hij Utrecht en daar verriekte hij, in het academiejaar 1846-1847, zijn kennis met hetgeen hij door een trouw bezoek aan de colleges van Ackersdijck, Holtius, Opzoomer en Vreede te horen en te verwerken kreeg. Tegelijkertijd hield hij zich bezig met de samenstelling van zijn proefschrift en op 26 juni 1847 verwierf hij met de hoogste lof de doctorale graad in de rechten aan de universiteit van Groningen. Zijn DISPUTATIO JURIS GENTIUM INAUGURALIS DE JURE IN MARE IMPRIMIS PROXIMUM werd ook in het buitenland gewaardeerd.

In 1847 vestigde hij zich als advocaat te Groningen en oefende als zodanig van 1847 tot 1856, en van 1856 tot aan zijn benoeming tot hoogleraar, als procureur, de rechtspraktijk met uitnemend gevolg uit. De advocaat die hij als procureur bijstond, kon niet alleen zeker zijn van de nauwkeurige inachtneming der vormen van rechtspleging, maar had ook menigmaal aan zijn vertrouwdheid met rechtsbronnen en literatuur belangrijke elementen en argumenten voor de zaak zelf te danken.

In 1852 werd hij tot Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken van Groningen benoemd. Bij de voorlichting, die hij uit hoofde van zijn kennis van wetgeving, volkshuishoudkunde en financiën kon verstrekken, werd hij door die betrekking beter in staat gesteld om de op dat gebied heersende meningen of wettelijke bepalingen van het handelsverkeer te toetsen.

Op 4 juni 1855 trad hij in het huwelijk met jonkvrouwe Johanna Sippina Balduina Adriana baronesse van Ittersum. Uit dit huwelijk werden drie zoons en twee dochters geboren.

Als opvolger van Otto van Rees werd hij op 20 december 1860 benoemd tot hoogleraar te Groningen. Hij gaf colleges in het staats- en volkenrecht, de staatshuishoudkunde en de statistiek (na 1877 in het staats-, administratief en volkenrecht). In zijn inwijdingsrede wees hij op het verband dat er bestaat tussen beide wetenschappen. In de loop der jaren verschenen veel artikelen, brochures en enkele boeken van zijn hand, waarvan in het bijzonder genoemd mag worden: "Beginselen der Volkshuishoudkunde" dat in 1853 het licht zag.

Bij Koninklijk Besluit van 10 september 1877, no. 1, werd hij benoemd tot hoogleraar te Leiden, maar zijn gehechtheid aan Groningen en de Hogeschool aldaar deed hem de Koning verzoeken deze benoeming ongedaan te maken, wat enige weken later ook geschiedde.

De rede welke door hem werd uitgesproken bij de overdracht van het rectoraat in oktober 1870 handelde over Duitsland en Nederland. Hij gaf een beschouwing over het gevaar dat voor Nederland steeds groter werd na de overwinning van Duitsland op Frankrijk.

Een andere gelegenheid om in nog ruimere kring praktisch werkzaam te zijn vond hij in zijn benoeming tot lid der Provinciale Staten van Groningen in 1862. Nadat hij eenmaal zitting in de Provinciale Staten had gekregen, werd hij geregeld herkozen tot hij zich in 1880 om gezondheidsredenen niet herkiesbaar stelde. Hij bevorderde het zelfbestuur van de provincie, gemeente en waterschap, de controle van het financieel beleid van de Gedeputeerde Staten en de verbetering van de administratieve rechtspraak.

Zijn politieke vrienden zagen in hem de aangewezen leider der Liberale partij in Groningen, doch het lidmaatschap van de Tweede Kamer meende hij evenmin te mogen aanvaarden als een ministeriële portefeuille, die hem meer dan eens werd aangeboden.

Ten slotte werd hem in 1883 het lidmaatschap van de staatscommissie tot herziening der Grondwet opgedragen. De gelegenheid om aan de verbetering van de staatsinstellingen te mogen werken, welke het lidmaatschap der commissie hem aanbood, mocht hij allerminst laten voorbijgaan.

Mr. Tellegen heeft nooit een sterke gezondheid gehad en nadat hij in 1875 door een ernstige ziekte werd getroffen, moest hij zich aan verschillende bemoeiingen onttrekken. Zijn colleges werden gedurende zijn ziekte door de bereidwilligheid van zijn ambtgenoten Cort van der Linden, Drucker en Domela Nieuwenhuis waargenomen.

Op 10 februari 1885 stierf mr. Tellegen.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De papieren van mr. Tellegen werden door bemiddeling van mevrouw C. Tellegen-Kingma te Middelburg op 21 maart 1968 aan het Algemeen Rijksarchief in bewaring gegeven.

Inbewaringgeving van een particulier archief, niet in eigendom verkregen

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Aan de collectie zijn enige stukken toegevoegd van Anton Otto Hermannus Tellegen, zoon van mr. Tellegen.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Deze collectie werd in 1968-1969 geordend door H.A. Telgt, stagiaire bij het Algemeen Rijksarchief.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

I. PAPIEREN VAN B.D.H. TELLEGEN

A. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN LOOPBAAN

1. RECHTERLIJKE FUNCTIES

- 1** Uittreksel uit het register der akten van beëdiging van her Provinciaal Gerechtshof te Groningen betreffende zijn eedsafleggingen als advocaat. Afschriften,
23 november 1847, 26 maart 1861 2 stukken
- 2** Uittreksel uit het register van besluiten van de sub-commissie der Maatschappij van Weldadigheid te Groningen inzake zijn benoeming tot lid van deze sub-commissie.
8 december 1851 1 stuk
- 3** Uittreksel uit het register der resoluties van de gemeenteraad van Groningen inzake zijn benoeming tot lid van de administratie van de Algemene Onderstand van de stad Groningen.
17 en 28 december 1851 2 stukken
- 4** Uittreksels uit het register der resoluties van de Minister van Financiën betreffende zijn waarneming als Rijksadvocaat te Groningen.
7 augustus 1852 en 26 augustus 1853 2 stukken
- 5** Uittreksel uit het register van beraadslagingen en beschikkingen van de vergaderingen van het Provinciaal Gerechtshof te Groningen betreffende zijn benoeming tot lid van de Raad van Toezicht en Discipline der advocaten. Afschriften,
23 februari 1854 en 19 juni 1866 2 stukken
- 6** Koninklijke Besluiten van 24 juni 1855, nr. 72, 7 april 1860, nr. 71, en 10 augustus 1862, nr. 25, houdende zijn benoeming en ontslag als plaatsvervangend kantonrechter te Groningen.
1855-1862 3 stukken

-
- 7** Verzoekschrift om in aanmerking te mogen komen voor de benoeming tot Procureur bij de Arrondissementsrechtbank te Groningen, 24 juli 1856 1 stuk
- 8** Koninklijke Besluiten van 12 oktober 1856, nr. 99, en 2 december 1860, nr. 76, houdende zijn benoeming en ontslag als Procureur bij het Provinciaal Gerechtshof en de Arrondissementsrechtbank te Groningen. Afschriften. 1856 en 1860 2 stukken
- 9** "Kan A. die vóór de vereeniging der Noordelijke en Zuidelijke provincien des Rijks in laatstgemelde geboren is, en gedurende de vereeniging zijne woonplaats van Brussel naar Amsterdam verplaatst heeft, nog na de scheiding als Nederlander beschouwd worden?". Overdruk uit: Opmerkingen en Mededeelingen betreffende het Nederlandsch Regt. 1850 1 katern
- 10** "Moet men om uit de hoedanigheid van natuurlijk kind van eenen bepaalde vader of van eene bepaalde moeder regten te verkrijgen, noodzakelijk reeds vóór het ontstaan van dat regt erkend zijn?". Overdruk uit: Opmerkingen en Meededelingen betreffende het Nederlandsch Regt. 1850 1 katern
- 2. SECRETARIS VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL.**
- 11** Koninklijk Besluit van 16 februari 1862, nr. 7, houdende toestemming om behalve hoogleraar te Groningen ook Secretaris van de Kamer van Koophandel te zijn. Met toelichting van mr. Tellegen. 1862 en 1882 2 stukken
- 12** Arbitrale uitspraken in handelszaken te Groningen. Gedrukt. 1865-1867 4 deeltjes
Mr. Tellegen was scheidsmán.
- 13** Nota van mr. Tellegen over de patentbelasting. Overdruk uit de Provinciale Groninger Courant. 7 april 1871 1 stuk
- 14** "Is eene exceptioneele regtsmagt in handelszaken wenschelijk?"

-
- Gedrukt.
1872 1 katern
- 15** "De wenschelijkheid eener exceptioneele regtsmagt in handelszaken".
Praeadvies van mr. Tellegen met discussie daarover opgenomen in:
"Handelingen der Nederlandsche Juristen-Vereeniging".
1872 2 delen
- 16** Verslag van de Kamer van Koophandel en Fabrieken van Groningen.
Gedrukt.
1876 1 deeltje
- 17** Brieven ontvangen bij zijn 25-jarig jubileum als Secretaris van de Kamer
van Koophandel.
1877 2 stukken

3. HOOGLERAARSHIP TE GRONINGEN EN LEIDEN.

- 18** Koninklijk Besluit van 10 november 1860, nr. 79, houdende zijn
benoeming tot hoogleraar aan de Hogeschool te Groningen. Afschrift.
1860 1 stuk
- 19** Correspondentie betreffende zijn benoeming tot hoogleraar te
Groningen.
1860-1861 3 stukken
- 20** Correspondentie met curatoren van de Hogeschool te Groningen over
de verdeling der leervakken.
1860-1861 1 omslag
- 21** Inwijdingsrede over de volkshuishoudkunde en de rechtswetenschap
uitgesproken door mr. Tellegen bij de aanvaarding van zijn ambt als
hoogleraar te Groningen. Met uitnodiging tot bijwoning. Gedrukt.
20 december 1860 en 1861 2 stukken
- 22** Brieven ontvangen bij zijn benoeming tot hoogleraar te Groningen,
1860-1861 1 omslag
- 23** "Statistiek der Hoogeschoolen van 1818-1862". Overdruk uit het
Staatkundig en staathuishoudkundig jaarboekje. Met brief met
aantekeningen van J.H.A. Kuyper.

-
	1865	1 katern
24	Bewijs van lidmaatschap van het Historisch Genootschap te Utrecht.
18 februari 1861	1 stuk
25	Uittreksel uit het register der resoluties van de raad van de gemeente Groningen betreffende zijn benoeming tot curator van het stedelijk gymnasium. Afschrift.
1863	1 stuk
26	Bewijs van lidmaatschap van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden.
15 augustus 1865	1 charter
27	Koninklijke Besluiten van 16 december 1868, nr. 1, 20 december 1874, nr. 34, en 20 oktober 1877, nr. 4, houdende zijn benoeming en ontslag als plaatsvervangend lid van de geneeskundige raad voor Friesland en Groningen. Afschriften.
1868 t/m 1877	3 stukken,
28	Brief houdende zijn benoeming tot lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam.
13 mei 1869	1 stuk
29	Brief houdende zijn benoeming tot honorair lid van de Vereeniging van Leeraren in de Staatswetenschappen.
2 september 1869	1 stuk
30	Bewijs van erelidmaatschap van de Hannoversche Landwirthschaft-Gesellschaft te Celle.
21 november 1871	1 stuk
31	Koninklijk Besluit van 18 maart 1870, nr. 13, houdende zijn benoeming tot lid van de commissie tot het afnemen van het examen van hen, die voor de betrekking van commies van Staat in aanmerking wensden te komen. Afschrift.
1870	1 stuk
32	Koninklijk Besluit van 21 juni 1869, nr. 13, houdende zijn benoeming tot Rector Magnificus van de Hogeschool te Groningen voor het academiejaar 1869-1870. Afschrift.	

-
	1869	1 stuk
33	"Duitschland en Nederland", rede uitgesproken ter gelegenheid van de overdracht van het rectoraat der Hogeschool te Groningen. Met uitgave in brochurevorm. Gedrukt.
1870	3 stukken
34	Brieven en besprekingen naar aanleiding van de rede "Duitschland en Nederland".
1870	1 omslag
35	Briefwisseling betreffende zijn hoogleraarschap te Leiden en eventueel te Utrecht.
1864-1877	1 omslag
36	Stellingen verdedigd op een debatingclub van juridische studenten.
1870-1872	1 omslag
37	Briefwisseling met de curatoren der Hogeschool in Groningen in verband met zijn ziekte.
1876	2 stukken
38	Koninklijk Besluit van 26 september 1877, nr. 134, houdende zijn ontslag als hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden en zijn benoeming als zodanig aan de Rijksuniversiteit te Groningen. Afschrift.
1877	1 stuk
39	Koninklijk Besluit van 30 januari 1878, nr. 17, houdende vrijstelling van een bedrag voor pensioengelden. Afschrift.
1878	1 stuk
40	Brief betreffende de waarneming der colleges van Prof. W. Modderman door mr. Tellegen.
9 oktober 1880	1 stuk
41	Briefwisseling betreffende sollicitanten naar rechterlijke betrekkingen.
1865-1884	1 omslag
42	Briefwisseling betreffende de opvatting over "mannelijke nakomelingen".
1879-1882	1 omslag

- 43** Brochures, overdrukken van artikelen en krantenknipsels inzake de rechtzaak tussen jhr G. Alberda van Menkema en de Hervormde Gemeente te Usquert over het collatierecht. Gedrukt en geschreven. 1882 1 omslag
- 44** "Collatie-regt van de Hervormde Gemeente te Bedum". (Procedure van P. Swaagman en vrouw tegen de kerkvoogden van de gemeente). Gedrukt. 1883 1 katern
- 45** Aantekeningen over juridische onderwerpen. Z.j 1 omslag

4. POLITIEKE ACTIVITEITEN.

A. LID VAN DE PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN.

- 46** Uittreksel uit het register der resoluties van de Staten der Provincie Groningen houdende zijn benoeming tot lid der Provinciale Staten. 7 juni 1869 1 stuk
- 47** "Verliest een lid der Gedeputeerde Staten, wiens tijd van zitting nog niet is verstreken, die betrekking, wanneer hij als lid der Provinciale Staten moet aftreden, doch herkozen is?". Overdruk uit de Nieuwe Bijdragen voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving. 1862 1 katern
- 48** Rapport van de Commissie over de voordracht van Gedeputeerde Staten van Groningen d.d. 28 april 1865 nr. 51, als begeleiding van de rekening en verantwoording wegens de enkel provinciale- en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van de provincie Groningen over 1863. Gedrukt. 1865 1 katern
- 49** Rapport der Commissie uit de Staten gekozen ingevolge besluit van 14 november 1867, nr. 14. Gedrukt. 1868 1 deel
Mr. Tellegen was rapporteur van deze commissie. De commissie was opgedragen een plan te ontwerpen tot het vinden van middelen tot dekking van de jaarlijkse uitgaven.
- 50** Artikelen uit de Nieuwe Groninger Courant betreffende de voordracht van de Gedeputeerde Staten van Groningen omtrent het verlenen van

subsidie voor het aanleggen van kunstwegen.

1869

2 stukken

B. LID VAN DE COMMISSIE TOT HERZIENING DER GRONDWET.

51

Missive van de Minister van Binnenlandse Zaken, d.d. 15 mei 1883, nr. 2121, afdeling B.B., ter begeleiding van het K.B. van 11 mei 1883, nr. 1, waarbij een commissie tot herziening der grondwet werd ingesteld. Met bijlage.

1883

3 stukken

52-56

Stukken betreffende de Grondwetten van 1814 en 1815.

52

Notulen van de vergaderingen der commissie tot de samenstelling der constitutionele wetten voor de Verenigde Nederlanden, benoemd bij besluit van Zijne Koninklijke Hoogheid van 21 december 1813, nr. 1. 27 december 1813-2 maart 1814. Afschriften, met aantekeningen van mr. Tellegen, z.j, 1 omslag

53

Aantekeningen van het behandelde in de vergaderingen van de commissie tot de samenstelling der constitutionele wetten van 1814. Met aantekeningen van mr. Tellegen, z.j, 1 omslag

54

Aantekeningen van mr. Tellegen over de bevindingen van de leden der commissie tot samenstelling der constitutionele wetten van 1814 en 1815. Z.j, 1 pak

55

Nederlandsche Staatscourant van 8 maart 1814 met lijst van personen die mochten stemmen over de ontworpen grondwet. Met bijvoegsel. 1814, 2 stukken

56

Uitnodiging en programma voor de Heer W. van Swinderen om te mogen stemmen over de ontworpen grondwet. Maart 1814, 2 stukken

57

Memorie over de grondwet van I.D. Meyer gezonden aan Baron Roëll. Afschrift.

1830

1 stuk

58

Adviezen en beschouwingen over de vraag van herziening van artikel 56 der grondwet door mr. P. van Bemmelen, prof. J.T. Buys, mr. G. van Oosterwijk, prof. B.D.H. Tellegen en prof. G.W. Vreede.

1872

1 deel

59

"Advies betrekkelijk eenige hoofdbeginselen van het voorstel der Staats-

Commissie tot herziening der Grondwet".

1884

1 stuk

60

"Het voorspel van de herziening der grondwet van 1848". Overdruk uit De Gids.

1883

1 deeltje

61

"Welke bepalingen omtrent de justitie zijn in de Grondwet onmisbaar?" Praeadviezen van B.D.H. Tellegen en mr. J. Heemskerk Azn. opgenomen in Handelingen der Nederlandsche Juristen Vereeniging. Met overdrukken.

1883

5 deeltjes

62

Reglement- voor orde en notulen van de vergaderingen der commissie voor grondwetsherziening. Afschriften.

26 mei 1883-11 januari 1884

1 pak

63

Verslagen van de sub-commissies van de commissie voor de grondwetsherziening, met toelichtingen. Met aantekeningen van mr. Tellegen. Afschriften.

1883

1 pak

64

Concept-rapport aan de Koning met ontwerp van de grondwetswijziging. Met bijlagen en aantekeningen van mr. Tellegen.

1884

1 omslag

C. OVERIGE BEMOEIINGEN.

65

Briefwisseling betreffende zijn eventuele benoeming tot lid van de Tweede Kamer.

1862-1869

1 omslag

66

Briefwisseling over de benoeming van mr. S. van Houten tot lid der Tweede Kamer.

1866-1874

1 omslag

67

Krantenartikelen betreffende ministeriële crises.

1866-1867

1 omslag

68

Briefwisseling en krantenartikelen betreffende de motie Keuchenius.

1866

1 omslag

-
- 69** Briefwisseling, aantekeningen, krantenknipsels en notulen van de vergaderingen van de Tweede Kamer betreffende de kabinetscrises. November 1867-januari 1868 1 omslag
- 70** Prospectus voor de uitgave van het Dagblad van Nederland. December 1866 1 stuk
- 71** Krantenknipsel inzake een eventuele benoeming van mr. Tellegen tot Minister. 5 juli 1872 1 stuk
- 72** Beschouwing over het Ministerie Van Lynden van Sandenburg. Provinciale Groninger Courant van 8 augustus 1881. 1 stuk
- B. STUKKEN VAN PERSOONLIJKE AARD**
- 73** Aantekeningen uit zijn gymnasiumtijd. Z.j. (± 1839) 1 omslag
- 74** Tekst van een voordracht over Sempronius Gracchus gehouden bij het verlaten van het gymnasium. Z.j. (1840) 1 katern
- 75** Bewijzen van inschrijving aan de Hogescholen van Groningen en Utrecht. 1841-1846 2 stukken
- 76** "Panatheneum" door G.W. van der Feltz Jr. en W. Fockens Meyer. Met 2 bijdragen van Tellegen. Groningen, 1842 1 deel
- 77** Brief van S. Baart de la Faille, houdende Tellegens benoeming tot senator van de vereniging "Vindicat atque polit". Bijlage: lint met zegel van de vereniging 11 december 1843 1 omslag
zie voor lint met zegel van de vereniging inv.nr 184
- 184** Lint met zegel van de vereniging "Vindicat atque polit" 11 december 1843 zegel in tinnen doos

-
- 78** Oproep voor een inzameling voor een arme Hongaarse student, opgesteld door Tellegen.
Z.j 1 stuk
- 79** "Disputatio juris gentium inauguralis, de jure in mare imprimis proximum", Proefschrift ter verkrijging van de graad van doctor in de rechten aan de Hogeschool van Groningen door Bernardus Dominicus Hubertus Tellegen. Gedrukt.
27 juni 1847 1 deel
- 80** Diploma's van het gymnasium, bewijzen van afgelegde kandidaatsexamens te Groningen.
1840-1847 3 stukken
- 185** Promotiebul in de faculteit der rechten te Groningen.
1847 koker met bul
- 81** Stukken betreffende zijn dienstneming bij de dienstdoende schutterij te Groningen.
1848-1854 4 stukken
- 82** Brieven van en aan zijn vrouw.
1854-1884 1 omslag
- 83** Felicitaties ontvangen bij zijn zilveren huwelijksfeest.
4 juni 1880 1 omslag
- 84** Rekeningen van zijn verblijven in het buitenland.
1838-1874 1 omslag
- 85** Aantekeningen over mr. Tellegen.
Z.j. (1871) 1 omslag
- 86** Brieven ontvangen na het overlijden van mr. Tellegen op 10 februari 1885.
1885 1 omslag
- 87** Teksten van toespraken en artikelen ter nagedachtenis aan mr. Tellegen.
1885-1891 1 omslag

- 88** Brief van P.W. Tellegen ontvangen door R.J. Tellegen.
Z.d. (1833) 1 stuk
P.W. en R.J. Tellegen waren broers van mr. B.D.H. Tellegen.

C. PUBLIKATIES EN BRIEFWISSELING

1. PUBLIKATIES.

- 89** "Enige punten uit het ontwerp van een Wetboek van Strafrecht voor het koninkrijk der Nederlanden, beschouwd in verband met strafrecht en strafwetgeving". Gedrukt. Utrecht.
1847 1 deeltje
- 90** "De banken van leening in Nederland". Met bijlage. Artikel in het Tijdschrift voor staatshuishoudkunde en statistiek, 4e deel, 4e stuk.
1848 1 stuk
- 91** Boekbespreking van L. van Vliet: "De Hooge Raad der Nederlanden". Overdruk uit Politieke Bijdragen tot de geschiedenis des vaderlands.
15 april 1848 1 stuk
- 92** "Armoede en omwentelingen". Overdruk uit Groninger Courant.
10 maart 1848 1 stuk
- 93** Boekbespreking van dr.W.R. van Hoëvell: "De Emancipatie der slaven in Neerlands Indië", in Gruno, algemeen wetenschappelijk tijdschrift.
1849 1 deel
Mr. Tellegen was redakteur van dit tijdschrift.
- 94** "Geeft artikel 313, no. 8, Wetboek van Koophandel, alleen aan den scheepsbouwmeester of ook aan leveranciers ter zake van voor het in aanbouw zijnde schip geleverde bouwstoffen, en aan werkbazen of werklieden wegens daaraan verrichte werkzaamheden een voorrecht op de opbrengsten van het schip?". Overdruk uit: Opmerkingen en Mededeelingen betreffende het Nederlandsch Regt.
1850 1 katern
- 95** "Zede- en staatkundige toespraken van dr. W.E. Channing". Deel 1 en 2. Vertaald door mr. Tellegen. Groningen.
1850-1851 2 delen

-
- 96** "De mest-inrichting van de stad Groningen". Met overdruk van een artikel over dit onderwerp in de Groninger Courant. Gedrukt. 1851 1 deeltje en 1 stuk
- 97** "Een paar vragen over de vererving van het recht van beklemming". Overdruk uit: Opmerkingen en Mededeelingen betreffende het Nederlandsch Regt. 1852 1 katern
- 98** Contract met de Uitgeverij J.B. Wolters voor de uitgave van het boek: "Beginselen der Volkshuishoudkunde". 13 februari 1854 1 stuk
- 99** "Beginselen der Volkshuishoudkunde". Gedrukt. 1853 1 deel
Zie ook nrs. 116, 120 en 132.
- 100** "De uitvoer van vee naar Groot-Brittanje". Overdruk uit: Tijdschrift voor Nijverheid. Z.j. (1853) 1 deeltje
- 101** "Napoleon Bonaparte", van dr. W.E. Channing en E.W. Emerson, Vertaald door mr. Tellegen. 1853 1 deel
- 102** "Het verbruik van tarwe en rogge in de stad Groningen in de jaren 1821 en 1822 en van 1827-1856". 1856 1 katern
Overdruk uit het Staathuishoudkundig jaarboekje.
- 103** "Is door artikel 9 der Wet, houdende Algemeene bepalingen der Wetgeving van her Koninkrijk, de regel: status comitatur personam voor zooverre vreemdelingen betreft, afgeschaft?". Overdruk uit de Nieuwe Bijdragen voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving. 1856 1 deeltje
- 104** "Advies over het recht om te jagen van vast-beklemde meyers in de Ommelanden in de provincie Groningen". Gedrukt. Z.j. (1856) 1 katern
- 105** "Over het hooger beroep en het beroep in cassatie van beschikkingen

-
- op rekwesten". Tekst van een toespraak.
Z.j. (1859) 1 katern
- 106** "Vrees en hoop aangaande het openbaar lager schoolwezen". Hierbij: P. Hofstede de Groot: "Hoop en vrees voor het openbaar lager onderwijs". Gedrukt.
1862 2 deeltjes
- 107** "Stahl", tekst van een toespraak. Hierbij: G. Groen van Prinsterer: "Ter nagedachtenis van Stahl". Gedrukt.
1862 2 deeltjes
Friedrich Julius Stahl (München 1802- Bad Bruckenau 1861) was een jurist, filosoof en politicus in Pruisen.
- 108** "Geldmiddelen van her rijk". Overdruk uit het Staatkundig en staathuishoudkundig jaarboekje.
1863 1 deeltje
- 109** "Beschouwing over de toepassing van artikel 57 3e lid der grondwet". Overdruk uit de Bijdragen tot kennis van het staats-, provinciaal en gemeentebestuur in Nederland,
1863 1 katern
- 110** "De engelse arbeidersvereeniging". Gedrukt.
1865 1 deeltje
- 111** "De Wet", tekst van een toespraak, Gedrukt.
1865 1 deeltje
- 112** "De fransche heerschappij en haar einde, naar aanleiding van de Bijdragen van Th. Jorrissen". Overdruk uit de Nederlandsche Spectator.
1866 1 katern
- 113** "Het regt van bestaan van de Staat". Overdruk uit de Nieuwe Bijdragen voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving.
1866 1 deeltje
- 114** "Kantteekeningen". Overdruk uit De Gids.
1867 1 katern
- 115** Boekbespreking van mr. J.R. Thorbecke: "Parlementaire redevoeringen". Overdruk uit de Nederlandsche Spectator.

-
- 1867 1 deeltje
- 116** "Beginselen der Volkshuishoudkunde". Tweede druk. 2 exemplaren
waarvan één proefuitgave.
1867 2 delen
- 117** "De nederlandsche maatschappij voor grondcredit en de spoorweg
Kaschau-Oderberg".
1867 1 omslag
- 118** "De omwentelingen van 1813". Artikelen in de Nederlandsche Spectator
met overdruk. Bijlage: Opregte Haarlemsche Courant, 20 november
1813.
1869 1 omslag
- 119** "De toekomst der vrouw". Met besprekingen. Hierbij: prof. Van der
Wijck: "De opvoeding der vrouw". Gedrukt,
1870 2 delen en 5 stukken
- 120** "Beginselen der Staathuishoudkunde". Uitgegeven door dr. Maurits van
Lier. Met besprekingen door B.H. Pekelharing. Derde druk.
1870 2 delen
- 121** Boekbespreking van mr. J.R. Thorbecke: "Parlementaire redevoeringen",
in de Nederlandsche Spectator.
1870 2 stukken en 1 katern
- 122** Woorden op den vijftiengste maart 1871 uitgesproken bij het graf
van Hendrik Arend Wijnne en antwoord daarop door J.A. Wijnne.
Gedrukt.
1871 2 stukken
- 123** Openingsrede bij het 25ste landhuiskundig congres van 26 tot 30 juni
1871 te Groningen in: "Verslag van het verhandelde". Met
krantenknipsels over dit congres. Gedrukt.
1 pak
- Mr. Tellegen was voorzitter van het congres.
- 124** "De jonge Prins van Oranje". Artikelje in de Nederlandsche Spectator.
1871 1 stuk

-
- 125** "Thorbecke". Artikel in: De Tijdspiegel, met overdruk en aantekeningen.
1872 2 deeltjes
- 126** Boekbespreking van mr. W.C.D. Olivier: "Herinneringen aan mr. J.R. Thorbecke", in De Tijdspiegel". Met overdruk.
1872 1 deel en 1 katern
- 127** "Waar en Waarheen, eene onuitgesproken toespraak". Overdruk uit De Gids.
1872 1 katern
- 128** "De vrouw geneesheer?". Krantenknipsels.
1872 2 stukken
- 129** "Over de ontwikkeling van het engelsche koningschap". Overdruk uit Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, afdeling Letterkunde.
1873 1 deeltje
- 130** Bespreking van: "Brieven van Thorbecke (1830-1832)", uitgegeven door G. Groen van Prinsterer. Artikel in de Nederlandsche Spectator, met overdruk.
1873 3 stukken
- 131** "Eenige opmerkingen over het zegelregt, verschuldigd voor buitenlandsche wissels of ander buitenlandsch handelspapier". Overdruk uit de Nieuwe Bijdragen voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving.
1874 1 katern
- 132** "Beginselen der Staathuishoudkunde". Uitgegeven door mr. M. van Lier. Vierde druk.
1875 1 deel
- 133** "Onderwijs in de handwerken op de openbare lagere school". Gedrukt.
1876 1 katern
- 134** Boekbespreking van Odilon Perier: "Dirk Donker Curtius, Ministre d'Etat Néerlandais". Artikel in de Nederlandsche Spectator. Met overdruk.
1876 1 katern

-
- 135** Boekbespreking van F. baron van Hogendorp: "Gijsbert Karel van Hoogendorp in 1813". Artikel in de Nederlandsche Spectator. Met overdrukken.
1876 8 stukken
- 136** Boekbespreking van D. van Akerlaken: "Mr. Hendrik van Stralen". Artikel in De Nederlandsche Spectator. Met overdruk. Hierbij het besproken boek.
1879 4 stukken en 1 deel
- 137** "De algemeene maatregelen van inwendig bestuur geschiedkundig beschouwd". Artikel in: Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, afdeling Letterkunde. Met overdruk en verslagen van de over dit onderwerp gehouden toespraak.
1880 2 delen en 2 stukken
- 138** "Wat zijn maatregelen van algemeen bestuur?". Brochure van J. de Bosch Kemper. Amsterdam.
1852 1 katern
- 139** "Toespraak van Prof. Tellegen bij het overlijden van Viëtor op 30 september 1881". Getypt.
Z.j. (1881) 1 stuk
Viëtor was hoogleraar in de staathuishoudkunde en de statistiek.
- 140** Bespreking van W.A.C. de Jonge: "Jhr mr. Marinus Willem de Jonge van Campensnieuwland". Artikel in de Nederlandsche Spectator. Met overdrukken.
1883 4 stukken
- 141** "Eenparig advies van drie geleerden medegedeeld door mr. G.J.A. Faber, advocaat te Rotterdam". Geredigeerd door mr. Tellegen. Overdruk uit Themis.
1883 1 katern
- 142** "1814", "De invoering der Grondwet". Gedrukt,
z.j. (1884) 2 deeltjes
- 143** "De wedergeboorte van Nederland". Met enige aantekeningen van mr. Tellegen, een bespreking en een overdruk uit De Gids van 1878.

-
- 1884 1 omslag
- 144** Brieven ontvangen naar aanleiding van: "De wedergeboorte van Nederland."
1884 1 omslag
- 145** Boekbespreking van W.B.S. Boeles: "De patriot J.H. Swildens, publicist te Amsterdam, daarna hoogleraar te Franeker". Overdruk uit De Nederlandsche Spectator.
1885 1 katern
- 146** Lijst der geschriften van mr. B.D.H. Tellegen, opgenomen in het Jaarboek van de Rijks-Universiteit te Groningen.
1884-1885 1 deel
- 147** Levensschets van mr. B.D.H. Tellegen, door R. van Boneval Faure. Amsterdam. Met bijlagen.
1885 1 deeltje
Op de bladzijden 38-43 is een lijst van geschriften van mr. Tellegen afgedrukt.

2. BRIEFWISSELING.

- 148** Brieven ontvangen van: H.A. Albarda, A.R. Amtzenius, T.M.C Asser, Asser, G.P.W. Bacht, R.H.P.T.L.A. van Boneval Faure, P.Ph. van Bosse, E.J.J.B. Cremers, W.H. Dullert, D. van Eck, C.A. Engelbregt, I.D. Fransen van de Putte, J.A. Fruin, J.H. Geertsema, G. Groen van Prinsterer, Chr. Hartman-Busmann, A. van Ittersum, W.J.A. Jonckbloet, W. van der Kaay, P.J. van Kerckhoff, J.H.A. Kuyper, W. Laman Trip, M. P. Lindo, W. Marten Westerman, W.C. Mees, G. van Mesdag, A. de Monchy, L. Mulder, O. van Rees, C. Reinders, Sibinga, S. Star Numan, D.J. Steyn Parvé, J.R. Thorbecke, C.M.T., H.N. van der Tuuk, Verhagen, S. Vissering, H.A. Wijnne, J.C. Zaalberg en enige anderen.
1844-1869 1 pak
- 149** Brieven ontvangen van: J.W. Akkerman, H. Albarda, Bachiene, J.M. van Bemmelen, W.M. Betz, R.H.P.T.L.A. van Boneval Faure, J.L. de Bruyn Kops, J.T. Buys, E.J.J.B. Cremers, W. Doorenbos, A.H. Eigeman, P.J. Elout van Soeterwoude, A.P.Th. van Eyspel (?), A.J.W. Farncombe Sanders, C. Fock, I.D. Fransen van de Putte, J.H. Geertsema, H. Goeman Borgesius, J.H.W. Heckman, W. van Heeckeren van Kell, J. Heemskerk Azn., Gebroeders Hoitsema, P.F. Hubrecht, J.H. Huizinga, A. van Ittersum, E.W. Jorissen, E.J.

Kiehl, A.Th. van Krieken, S. Laman Trip, J.O.J. van Leeuwen, Lenting, Van Maanen, A. de Monchy, S. Muller Fzn., R.C. Nieuwenhuys, J. Oppenheim, H.P.G. Quack, C. Reinders, J. Roëll, W.M. de Savornin Lohman, I.H. Schönfeld, J.M. van der Star, H.H. Tels, W. Tonckens, G.J.F. Viëter-Binkhorst, H.R. Welt en enige anderen.
1870-1885

1 pak

II. PAPIEREN VAN A.O.M. TELLEGEN

- 150** Concept-instructie voor de vergaderingen van Staten van de Provincie Groningen.
1885 3 stukken
- 151** Brieven ontvangen van R. van Boneval Faure, J. Huizinga, Krampe, I. Mendels en B. Simons.
1888-1915 1 omslag
- 152** "Mr. E.J.J.B. Cremers", door R. van Boneval Faure, Overdruk van de Groninger Volksalmanak
1897 1 deeltje
- 153** Stukken betreffende de Groninger Akademiefesten.
1909 en 1917 1 omslag
- 154** "De wedergeboorte van Nederland". Tweede druk, bewerkt door dr. H.T. Colenbrander.
1913 1 deel
- 155** Brieven, nota's, krantenknipsels en aantekeningen betreffende de 2e druk van "De Wedergeboorte van Nederland".
1913-1915 1 omslag
Hierbij bevinden zich ook stukken van: Mr. B. en J.W. Tellegen, broers van Anton, B. Tellegen, zoon van Anton en mr. P.W. Tonckens, vriend van Anton.
- 156** Krantenartikelen ter nagedachtenis aan de overdracht van het rectoraat van de Groningse Hogeschool op 13 oktober 1870, door mr. B.D.H. Tellegen.
1915 2 stukken
- 157** Krantenknipsels betreffende de Eerste Wereldoorlog.
1918, 1920 1 omslag
- 158** Krantenknipsels betreffende het overlijden van mr. A.O.H. Tellegen.
1920 1 omslag
- 159** Beschouwingen over "Stahl", "Duitschland en Nederland" en andere geschriften van mr. B.D.H. Tellegen van de hand van B.D.H. Tellegen Azn.
1881-1939 1 omslag

**III. STUKKEN WAARVAN HET VERBAND MET HET ARCHIEF NIET IS
GEBLEKEN**

- 160** Concept-plan tot verbetering van de Oostermoerse- en Zuidenveldse
Venen. Met bijlage. Copie.
3 september 1797 2 stukken
- 161** Brief van Dominique aan P. Cremers over de Jacobijnen.
2 augustus 1797 1 stuk
- 162** Gedicht "De Patriot of Keeshond".
Z.j 1 stuk

IV. AANVULLING 1994**1. BERNARDUS DOMINICUS HUBERTUS TELLEGEN (1823-1885)**

- 163** Exemplaar van de Groninger Courant van 11 april 1843.
1843 1 stuk
- 164** Zal de herziening der Grondwet willekeurig of wettig tot stand worden
gebracht?, brochure van zijn hand.
1848 1 katern
- 165** Knipsel houdende verslag van een door hem gehouden voordracht in de
Societeit voor handwerkslieden te Groningen.
Z.d. (1871) 1 stuk
- 166** Ingekomen brieven bij hem en zijn echtgenote van hun zoon Jan Willem
Cornelis.
1872-1882, 1885 1 pak
- 167** Menu van het diner bij zijn 25-jarig huwelijksfeest met Johanna Sepina
Boldewina Adriana barones van Ittersum, gedrukt, met lijst van
ontvangen cadeaux.
1880 2 stukken
- 168** Portretfoto's van hem.
Z.d 4 stukken
- 169** Foto van de voorgevel van zijn woonhuis te Groningen, met foto's van
gebouwen en lokaties in die stad. (19e eeuw)
Z.d 6 stukken

**2. JOHANNA SEPINA BOLDEWINA ADRIANA TELLEGEN-VAN ITTERSUM
(1831-1910)**

- 170** Gedichtjes voor kinderen, door Francijntje de Boer, gedrukt.
1829 1 deeltje
- 171** Jakob en zijn zusjes, door F.J. Houwen, leerboekje voor de Nederlandse
taal, gedrukt.
1830 1 deeltje

-
- 172-176** Kasboeken.
1840-1912 4 delen en 1 katern
- 172** 1840-1843
- 173** Kasboekje van uitgaven voor huishoudelijke goederen, waarschijnlijk bij gelegenheid van haar huwelijk, met lijst van ontvangen cadeaux, z.d. (1854-1855), 1 katern
- 174** 1855-1857
- 175** 1855-1858
Hierin worden hoofdzakelijk uitgaven voor voedsel vermeld, waarvan de maandtotalen werden overgenomen in het kasboek onder inv.nr. 174.
- 176** 1889-1912, met bijlagen
De aantekeningen in dit kasboek zijn na haar overlijden voortgezet door haar zoon Jan Willem Cornelis in zijn kwaliteit van executeur-testamentair.
- 177** Portretfoto van haar.
1876 en z.d. (ca. 1905) 4 stukken
- 178** Ingekomen brieven van haar zoon Jan Willem Cornelis en haar schoondochter Alida Johanna Jacoba Fock.
1885-1895, 1897, 1899-1901, 1903 1 pak
Sommige brieven zijn incompleet.
- 179** Taxatielijst van de roerende goederen in haar nalatenschap, met fragment van een codicil.
Z.d. (1911) 1 katern en 1 stuk

3. ANTONIUS OTTO HERMANNUS TELLEGEN (1856-1920)

- 180** Successio Hypothecaria, proefschrift ter verkrijging van de graad van doktor in de rechtswetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Groningen, gedrukt, met exemplaar van het Weekblad van het Recht.
1880, 1919 1 deel en 1 stuk
- 181** Portretfoto van hem.
1902 1 stuk

4. CORNELIA JOHANNA TELLEGEN (1861-1935)

- 182** Ingekomen brieven van Clazina van der Werf en van haar moeder J.S.B.A. Tellegen-van Ittersum.
1877-1879, 1909-1910 6 stukken

5. BERNARDUS TELLEGEN (1866-1929)**183**

Het recht der Kroon tegenover Provinciale - en Gemeenteverordeningen, proefschrift ter verkrijging van de graad van doktor in de rechtswetenschap aan de Rijksuniversiteit, gedrukt, met overdruk uit het Rechtsgeleerd Magazijn van zijn artikel 'Eenige opmerkingen over de strafrechtspleging bij de kantongerechten'.

1890, 1897

1 deel en 1 katern